

Sygn. akt VIII Ka 59/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący **SSO Przemysław Wasilewski**

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Bożeny Romańczuk

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2015 roku

sprawy W. B.

oskarżonego o czyn z art. 178a § 4 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 26 listopada 2014 roku, sygnatura akt VIII K 336/14

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że oskarżonego W. B. uznaje za winnego tego, że w dniu 22 września 2014 roku o godzinie 22:06 w miejscowości K. S., gmina S., prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,60 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu to jest czynu z art. 178 a § 1 k.k. i na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazuje w/w i wymierza mu karę pozbawienia wolności 1 (jednego) roku.

II. Na podstawie art. 69 § 1, 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszka oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 lata;

III. W pozostałym zakresie wyrok utrzymuje w mocy.

IV. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

W. B. został oskarżony o to, że:

w dniu 22 września 2014 roku o godzinie 22:06 w miejscowości K. S. gmina S. w ruchu lądowym prowadził samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,60 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem Sądu za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości (sygn. akt VIII K 559/11)

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 26 listopada 2014 roku oskarżony W. B. został uznany za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 lata.

Na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna grzywny równoważna jest kwocie 10 złotych.

Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat z wyłączeniem uprawnień do kierowania ciągnikiem rolniczym z przyczepami mieszczącymi się w kategorii „T”.

Na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet zakazu prowadzenia pojazdów zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 22 września 2014 roku.

Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 280 złotych tytułem opłaty i obciążono go pozostałymi kosztami procesu.

Apelację od powyższego orzeczenia na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt k.p.k. orzeczeniu zarzucił:

rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego W. B. za zarzucane mu przestępstwo poprzez orzeczenie kary 1 roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata próby, orzeczenie kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki równej 10 zł, orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat z wyłączeniem kategorii „T”, podczas gdy powyższy wymiar kary i środka karnego nie uwzględnia należyście stopnia winy i społecznej szkodliwości zarzucanego oskarżonemu czynu i nie odpowiada celom kary w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej w szczególności w aspekcie wychowawczym i zapobiegawczym, nie czyni też zadość poczuciu sprawiedliwości.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze poprzez orzeczenie za przypisany oskarżonemu czyn z art. 178a § 4 k.k. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Na rozprawie odwoławczej w dniu 23 marca 2015 roku prokurator zmodyfikował apelację na korzyść oskarżonego w ten sposób, że wniósł o wyeliminowanie z opisu czynu znamion odnoszących się do art. 178a § 4 k.k., zakwalifikowanie czynu przypisanego oskarżonemu z art. 178a § 1 k.k. i utrzymanie wyroku w pozostałej części w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja rzecznika oskarżenia po zmodyfikowaniu na rozprawie odwoławczej okazała się zasadna.

Sąd Odwoławczy dokonując totalnej kontroli sprawy w której zapadł przedmiotowy wyrok stwierdził, iż w sprawie o sygn. VIII K 559/11 Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, stanowiącej o znamieniu przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. zarzucanego oskarżonemu w niniejszym postępowaniu nastąpiło zatarcie skazania. Nawet gdyby nie doszło na rozprawie do wyrażenia przez oskarżyciela publicznego zmodyfikowanego stanowiska, Sąd Odwoławczy byłby zobowiązany do działania z urzędu. Zgodnie z art. 440 k.p.k. jeżeli utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe podlega ono zmianie na korzyść oskarżonego albo uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

"Rażąca niesprawiedliwość" musi być nie tylko "oczywistą" (a więc "widoczną na pierwszy rzut oka", "niewątpliwą"), ale też ma wyrażać poważny "ciężar gatunkowy" uchybienia, które legło u podstaw wydania orzeczenia dotkniętego "rażącą niesprawiedliwością". Dotyczy to nie każdej "niesprawiedliwości" wydanego orzeczenia, a jedynie takiej, której nie można pogodzić chociażby z zasadą rzetelnego procesu. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2014 r., IV KK

437/13, LEX nr 1478714). W niniejszej sprawie tego rodzaju uchybienie z pewnością miało miejsce, stąd koniecznym stała się zmiana orzeczenia Sądu I Instancji na korzyść oskarżonego.

Oskarżony W. B. stanął pod zarzutem tego, że w dniu 22 września 2014 roku o godzinie 22:06 w miejscowości K. S. gmina S. w ruchu lądowym prowadził samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,60 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, **będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości (sygn. akt VIII K 559/11)** tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Zgodnie z art. 178a § 4 k.k. jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 **był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości** lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. informacje o jednostce

Oznacza to, że przewidziana w tym przepisie modyfikacja sankcji karnej uzasadniona jest okolicznościami poprzedzającymi określony czyn, które zostały szczegółowo opisane w treści tego przepisu w tym w szczególności zaistnieniem okoliczności prawomocnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tak jak to miało miejsce w niniejszym stanie faktycznym.

Tymczasem analizując sprawę o sygn. VIII K 559/11 Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 27 grudnia 2011 r. należy zauważyć, że wyrok niniejszy uległ już zatarciu.

Zgodnie z uregulowaniem zawartym w art. 76 § 1 k.k. **skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby**. Zgodnie zaś z § 2 tego przepisu - Jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania; nie dotyczy to środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 5.

Należy wskazać, że wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. VIII K 559/11 oskarżony W. B. został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat. Wymierzono oskarżonemu grzywnę w wysokości 120 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna grzywny jest równoważna kwocie 10 złotych. Orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem uprawnień do kierowania ciągnikiem rolniczym z przyczepą (przyczepami), mieszczących się w kategorii „T” na okres 1 roku. Na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet zakazu prowadzenia pojazdów zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 25 listopada 2011 r. Na podstawie art. 49 § 2 k.k. orzeczono od oskarżonego na rzecz (...) w S. świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych. Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 240 złotych tytułem opłaty i obciążono go pozostałymi kosztami procesu.

Niniejszy wyrok uprawomocnił się **w dniu 5 stycznia 2012 r.** Skazany uiszczył grzywnę i świadczenie pieniężne, co wynika z akt sprawy o sygn. VIII K 559/11. Oznacza to, że 2 letni okres próby wraz z 6 miesięcznym okresem (po upływie okresu próby) upłynął **5 lipca 2014 r.** i z tym dniem skazanie objęte wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. VIII K 559/11 uległo już zatarciu. Innymi słowy w dacie czynu objętego niniejszym postępowaniem, zatem w dniu 22 września 2014 r., oskarżony W. B. nie był już prawomocnie skazany wyrokiem Sądu za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości, a to warunkowało przypisanie mu znamion właściwych dla zachowań określonych w art. 178a § 4 k.k.

Z uwagi na powyższe koniecznym stała się zmiana opisu czynu i jego kwalifikacji prawnej na art. 178a § 1 k.k., co miało wpływ również na to, że wymierzone przez Sąd I Instancji w stosunku do oskarżonego: kara 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat jak i kara 100 stawek dziennych grzywny, przyjmując iż jedna stawka dzienna grzywny równoważna jest kwocie 10 zł oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat z wyłączeniem uprawnień do kierowania ciągnikiem rolniczym

z przyczepami mieszczącymi się w kategorii „T” okazały się współmierne do stopnia zawinienia oskarżonego, jak również uwzględniające stopień społecznej szkodliwości czynu oraz spełniające cele zapobiegawcze i wychowawcze kary.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok, uznał oskarżonego W. B. za winnego tego, że w dniu 22 września 2014 roku o godzinie 22:06 w miejscowości K. S., gmina S., prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,60 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu tj. czynu z art. 178 a § 1 k.k. i na podstawie art. 178 a § 1 k.k. skazał i wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1, 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 lata, w pozostałym zakresie wyrok został utrzymany w mocy.

Na mocy art. 624 § 1 k.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, iż przemawiają za tym względy słuszności.